

Oikeustapauskokoelma

Asia T-219/18

Piaggio & C. SpA

vastaan

Euroopan unionin teollisoikeuksien virasto

Unionin yleisen tuomioistuimen tuomio (kuudes jaosto) 24.9.2019

Yhteisömalli – Mitättömyysmenettely – Rekisteröity yhteisömalli, joka esittää mopedia –
Aikaisempi yhteisömalli – Mitättömyysperuste – Yksilöllinen luonne –
Erilainen yleisvaikutelma – Asiantunteva käyttäjä – Asetuksen (EY) N:o 6/2002 6 artikla
ja 25 artiklan 1 kohdan b alakohta – Asetuksen N:o 6/2002 6 artiklan mukainen tulkinta –
Aikaisemman rekisteröimättömän kansallisen kolmiulotteisen tavaramerkin käytön puuttuminen
rekisteröidyssä mallissa – Asetuksen N:o 6/2002 25 artiklan 1 kohdan e alakohta –
Asianomaisen jäsenvaltion tekijänoikeutta koskevan lainsäädännön nojalla suojatun teoksen
luvattoman käytön puuttuminen rekisteröidyssä mallissa – Asetuksen
N:o 6/2002 25 artiklan 1 kohdan f alakohta

1. *Euroopan unionin oikeus – Tulkinta – Monikieliset säädöstekstit – Yhtenäinen tulkinta –
Kieliversioiden eroavuudet – Kyseessä olevan lainsäädännön asiayhteys ja tavoite
tulkintaperusteena*

(ks. 30 kohta)

2. *Yhteisömalli – Suojan edellytykset – Yksilöllinen luonne – Malli, joka luo asiantuntevalle
käyttäjälle erilaisen yleisvaikutelman kuin aikaisempi malli – Yleisvaikutelma, jonka ei
tarvitse erota merkittävästi
(Neuvoston asetuksen N:o 6/2002 6 artiklan 1 kohta)*

(ks. 31–35 kohta)

3. *Yhteisömalli – Suojan edellytykset – Yksilöllinen luonne – Malli, joka luo asiantuntevalle
käyttäjälle erilaisen yleisvaikutelman kuin aikaisempi malli –
Yleisvaikutelman määrittäminen suhteessa yhteen tai useampaan aikaisempaan malliin
erikseen arvioituna
(Neuvoston asetuksen N:o 6/2002 6 artiklan 1 kohta)*

(ks. 46 kohta)

4. *Yhteisömalli – Mitättömyysperusteet – Yksilöllisen luonteen puuttuminen – Malli, joka ei luo asiantuntevalle käyttäjälle erilaista yleisvaikutelmaa kuin aikaisempi malli – Skootterin kuva*
[Neuvoston asetus N:o 6/2002, 6 artiklan 1 kohta ja 25 artiklan 1 kohdan b alakohta]
(ks. 41–45 ja 49–63 kohta)
5. *Yhteisömalli – Suojan edellytykset – Yksilöllinen luonne – Malli, joka luo asiantuntevalle käyttäjälle erilaisen yleisvaikutelman kuin aikaisempi malli – Aiemman mallin kaikkien osatekijöiden kokonaisarviointi*
(Neuvoston asetuksen N:o 6/2002 6 artiklan 1 kohta)
(ks. 47 ja 48 kohta)
6. *Yhteisömalli – Mitättömyysperusteet – Erottamiskykyisen merkin käyttö myöhemmässä mallissa – Riidanalaisen mallin vertaaminen erottamiskykyiseen merkkiin – Merkityksellinen yleisö*
[Neuvoston asetuksen N:o 6/2002 25 artiklan 1 kohdan e alakohta]
(ks. 67 kohta)
7. *Yhteisömalli – Mitättömyysperusteet – Erottamiskykyisen merkin käyttö myöhemmässä mallissa – Riidanalaisen mallin vertaaminen erottamiskykyiseen merkkiin – Sekaannusvaara*
[Neuvoston asetuksen N:o 6/2002 25 artiklan 1 kohdan e alakohta]
(ks. 86 kohta)
8. *Yhteisömalli – Mitättömyysperusteet – Jonkin jäsenvaltion tekijänoikeutta koskevan lainsäädännön nojalla suojatun teoksen luvaton käyttö – Väliintulijana olevan valtion oikeus määrittellä tekijänoikeuden hankkimista ja toteennäyttämistä koskevat yksityiskohtat*
[Neuvoston asetuksen N:o 6/2002 25 artiklan 1 kohdan f alakohta ja 3 artikla; komission asetuksen N:o 2245/2002 28 artiklan 1 kohdan b alakohdan iii alakohta]
(ks. 99 kohta)

Tiivistelmä

Unionin yleinen tuomioistuin selvensi 24.9.2019 antamassaan tuomiossa *Piaggio & C./EUIPO v. Zhejiang Zhongneng Industry Group (Mobylettes)* (T-219/18) rekisteröidyn yhteisömallin kolmen mitättömyysperusteen olottuvuutta ja niihin liittyviä käsitteitä; näistä perusteista, jotka kuvataan asetuksen N:o 6/2002 25 artiklassa, ensimmäinen koskee sitä kyseisen asetuksen 25 artiklan 1 kohdan b alakohdassa, luettuna yhdessä sen 6 artiklan kanssa, tarkoitettua tapausta, jossa malli ei ole luonteeltaan yksilöllinen, toinen tapausta, jossa mallissa on käytetty asetuksen N:o 6/2002 25 artiklan 1 kohdan e alakohdassa tarkoitettua aikaisempaa erottavaa merkkiä, ja kolmas tapausta, jossa mallissa on käytetty kyseisen asetuksen 25 artiklan 1 kohdan f alakohdassa tarkoitettua tekijänoikeudella suojattua hengentuotetta.

Unionin yleinen tuomioistuin vahvisti EUIPO:n kolmannen valituslautakunnan päätöksen, jolla hylättiin skootteria esittävän mallin mitättömäksi julistamista koskeva Piaggio & C. SpA:n hakemus.

Ensinnäkin siltä osin kuin kyseessä on kyseisen asetuksen 25 artiklan 1 kohdan b alakohdassa, luettuna yhdessä sen 6 artiklan kanssa, tarkoitettu tapaus, jossa riidanalainen malli ei ole luonteeltaan yksilöllinen, koska Piaggio & C. vetosi aikaisempaan malliin "Vespa LX", unionin yleinen tuomioistuin totesi, että valituslautakunta ei ole tehnyt arviointivirhettä katsoessaan, että asiantunteva käyttäjä saa riidanalaisesta mallista ja aikaisemmasta mallista erilaisen yleisvaikutelman, ja päätellessään, ettei riidanalaiselta mallilta puutu asetuksen N:o 6/2002 6 artiklassa tarkoitettu yksilöllinen luonne suhteessa aikaisempaan malliin.

Tältä osin unionin yleinen tuomioistuin huomautti ensinnäkin, että kantaja ei voi perustellusti väittää, että sillä, että kyseisillä malleilla on useita yhteisiä osatekijöitä ja hyvin samankaltainen yleinen muoto, voitaisiin osoittaa, että riidanalaisesta mallista saadaan déjå vu -yleisvaikutelma suhteessa aikaisempaan malliin.

Toiseksi unionin yleinen tuomioistuin huomautti, että valituslautakunnan perustellusti esiin tuomat kyseisten mallien väliset erot, jotka koskevat myös osatekijöitä, joihin kantaja vetoaa aikaisemman mallin erottavina ominaispiirteinä, ovat asiantuntevan käyttäjän havaittavissa ja vaikuttavat hänen kyseisistä malleista saamaansa yleisvaikutelmaan siitä riippumatta, mistä näkökulmasta asiantunteva käyttäjä havainnoi kyseisiä malleja.

Kolmanneksi unionin yleinen tuomioistuin katsoi, että valituslautakunta, jota mitättömyysoaston tekemät tosiseikkoja koskevat arvioinnit eivät sido, esitti oikeudellisesti riittävällä tavalla syyt, joiden vuoksi se tutkittuaan kanteen hyväksyttävyyden ja suoritettuaan kyseisten mallien välisten erojen puolueettoman teknisen arvioinnin poikkesi mitättömyysoaston tekemistä päätelmistä.

Unionin yleinen tuomioistuin totesi asetuksen N:o 6/2002 25 artiklan 1 kohdan e alakohdan rikkomisesta, että valituslautakunta ei ole tehnyt arviointivirhettä katsoessaan, että kyseistä säännöstä sovellettaessa kohdeyleisön keskuudessa ei ole mitään sekaannusvaaraa, joka sisältää myös vaaran mielleyhtymästä.

Tältä osin unionin yleinen tuomioistuin katsoi, että koska yhtäältä aikaisemmasta tavaramerkistä, johon Piaggio & C. vetosi ja jonka muodostaa myös aikaisemmalla mallilla suojattu skootterin kolmiulotteinen muoto, saatava visuaalinen yleisvaikutelma eroaa aikaisemmasta mallista saatavasta yleisvaikutelmasta ja koska toisaalta estetiikalla on tärkeä merkitys keskivertokuluttajan, jolla on korkea tarkkavaisuusaste, tekemässä valinnassa, riidanalaisessa mallissa ei ole käytetty aikaisempaa tavaramerkkiä kyseisten tavaroiden samanlaisuudesta huolimatta.

Unionin yleinen tuomioistuin totesi erityisesti, että havainnoidessaan aikaisemmalla tavaramerkillä suojatun skootterin kolmiulotteisen mallin ja riidanalaisen mallin muotoa keskivertokuluttaja, jolla ei ole ammattialan tuntijan syvällistä teknistä tietämystä, ei korkeasta tarkkaavaisuustasostaan huolimatta kuitenkaan tunnista spontaanisti X-muotoa korin takaosan ja istuimen alustan välissä tai käänteistä Ω -muotoa istuimen alustan ja jalkasuojan välissä eikä huomaa automaattisesti jalkasuojan nuolen muotoa. Rungon kohdalla hän huomaa ennen kaikkea eron aikaisemman tavaramerkin rungon suippenevan muodon ja enemmän puoliympyrää muistuttavan riidanalaisen mallin muodon välillä. Yleisemmällä tasolla keskivertokuluttaja, jonka tarkkavaisuusaste on korkea, huomaa aikaisemmalla tavaramerkillä

suojatulle skootterin kolmiulotteiselle muodolle ominaisten tyylin, linjojen ja ulkomuodon eroavan visuaalisesti riidanalaisen mallin vastaavista tekijöistä.

Lopuksi unionin yleinen tuomioistuin totesi, että valituslautakunta ei ole tehnyt arviointivirhettä katsoessaan käytettävissään olleen aineiston perusteella, että asetuksen N:o 6/2002 25 artiklan 1 kohdan f alakohdan soveltamisen kannalta riidanalaisessa mallissa ei ole käytetty luvattomasti Italian ja Ranskan lainsäädännön mukaisilla tekijänoikeuksilla suojattua aikaisempaa mallia vastaavaa skootterimallia.

Tältä osin unionin yleinen tuomioistuin totesi, että Italian tekijänoikeutta koskevan lainsäädännön nojalla riidanalaisessa mallissa ei kuitenkaan ole havaittavissa aikaisempaa mallia vastaavan skootterimallin muotoa koskevista ominaispiirteistä muodostuvan taiteellisen ja luovan ytimen käyttöä. Riidanalaisessa mallissa korin takaosan ja istuimen alustan välissä sekä istuimen alustan ja jalkasuojan välissä on nimittäin pikemminkin kulmikkaita linjoja. Sen teräväkärkinen jalkasuoja esittää lokasuojaan asti pikemminkin ”solmiota” kuin nuolta. Riidanalaisen mallin rungon muoto ei ole suippeneva aikaisemman mallin rungon pisaramuodosta poiketen.

Lisäksi unionin yleinen tuomioistuin totesi, että myöskään aikaisemman mallin erityistä ulkonäköä sekä erityistä ”pyöreää, feminiinistä ja vintagemaista” muotoa ei ole riidanalaisessa mallissa, jolle ovat ominaisia suorat linjat ja kulmat, joten aikaisempaa mallia vastaavasta teoksesta ja riidanalaisesta mallista saa erilaisen vaikutelman.